

Ympäristöneuvos
Kristiina Niikkonen

VALTIONEUVOSTON ASETUS UUDENMAAN MAAKUNNAN LUONNONSUOJELU-ALUEISTA

1 Tausta

Asiassa on kysymys Uudenmaan maakunnassa sijaitsevien, valtion hallinnassa olevien valtakunnallisiin suojeluohjelmiin tai Natura 2000 -verkostoon kuuluvien ja eräiden muiden valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin hankittujen tai varattujen alueiden perustamisesta luonnonsuojelualueiksi. Alueet perustetaan luonnonsuojelulain 17 §:ssä tarkoitetuiksi muiksi luonnonsuojelualueiksi. Tällä valtioneuvoston asetuksella perustetaan lain 17 §:n 1 momentin nojalla ne alueet, joiden pinta-ala on yli 100 ha. Sitä pienemmät alueet perustetaan ympäristöministeriön asetuksella. Lisäksi Kirkkonummella sijaitseva pinta-alaltaan yli 100 hehtaarin suuruinen Porkkalan luonnonsuojelualue perustetaan luonnonsuojelualueeksi erillisellä valtioneuvoston asetuksella.

Uudenmaan maakunnan luonnonsuojelualueiden perustaminen on osa valtakunnallista säädösvalmistelua, jolla saatetaan voimaan usean vuosikymmenen kuluessa luonnonsuojelutarkoituksiin hankituilla tai varatuilla valtion alueilla luonnonsuojelulain mukaiset rauhoitusmääräykset. Metsähallitus on valmistellut ympäristöministeriön ja sen asettaman säädösvalmistelutyöryhmän ohjauksessa alueiden suojelun toteuttamista.

Tämän ehdotuksen mukaisella valtioneuvoston asetuksella perustettavat luonnonsuojelualueet sijaitsevat Espoon, Hangon, Hyvinkään, Karkkilan, Lohjan, Loviisan, Porvoon, Raaseporin, Riihimäen ja Vantaan kaupunkien sekä Inkoon, Kirkkonummen, Lopen, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten, Pyhtään, Sipoon ja Siuntion kuntien alueella. Valmistelun alkuvaiheessa on kuultu maakunnallisia ja paikallisia sidosryhmiä. Keskusteluja on käyty yli kolmessakymmenessä eri tilaisuudessa, joissa on käsitelty mm. maakuntaliiton, kuntien, luonnonsuojelu- ja luonnonharrastusjärjestöjen, riistahallinnon, kalastustahojen ja metsästysseurojen näkemyksiä alueiden perustamisesta.

2 Luonnonsuojelualueiden tarkoitus ja sisältö

Asetuksella perustettavilla luonnonsuojelualueilla toteutetaan osaltaan valtakunnallisten suojeluohjelmien, Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma METSON, Natura 2000 -verkoston ja eräiden muiden suojelutarkoituksiin osoitettujen valtion alueiden suojelutoimenpiteet Uudenmaan maakunnassa. Suojelualueiden perustamisen tarkoituksena on säilyttää nämä muuta maata tiiviimmän rakennuspaineen omaavalla Uudellamaalla sijaitsevat alueet luonnontilaisina ja turvata niiden ekosysteemien luontainen rakenne ja toiminta, tarvittaessa myös ennallistamalla muuttuneita luonnonympäristöjä, sekä ylläpitää perinnemaisemien luontotyyppisiä eliöitä.

Erityisinä suojelutavoitteina Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla alueilla on lisäksi niiden suojeluperusteina olevien luontodirektiivin mukaisten luontotyyppien ja niille tyypillisen lajiston sekä muiden suojeluperusteina olevien lajien ja niiden elinympäristöjen suojelu, lisääminen ja parantaminen.

Alueet palvelevat myös opetustarkoitusta sekä omatoimista retkeilyä, luontomatkailemista, luonnon harrastusta ja tutkimusta. Lisäksi alueiden perustaminen tukee saaristolaiskulttuurin edistämistä, luonnonvarojen kestävästä hyödyntämisestä kuten jokamiehenoikeuksien tapahtuvaa marjastusta ja sienestystä sekä säännellystä metsästä.

Tällä asetuksella perustettavien luonnonsuojelualueiden lukumäärä on 32 kappaletta, ja niiden pinta-ala on yhteensä noin 21 747 hehtaaria, josta noin 5 228 hehtaaria maa-alueilla ja noin 16 519 hehtaaria vesialueilla. Maa-alueilla sijaitsevien luonnonsuojelualueiden pinta-ala vastaa noin 0,6 % Uudenmaan maapinta-alasta. Kolme perustettavaa luonnonsuojelualueita, kattaen yhteensä noin 14 503 hehtaaria, sijaitsevat pääosin yleisellä vesialueella. Lisäksi toisella valtioneuvoston asetuksella on tarkoitus perustaa Porkkalan luonnonsuojelualue, pinta-alaltaan noin 12 777,4 hehtaaria. Ympäristöministeriön asetuksella on tarkoitus perustaa lisäksi 67 luonnonsuojelualueita yhteispinta-alaltaan noin 2 256,2 ha.

3 Alueiden luonnonsuojelulliset perusteet

Luonnonsuojelualueiden perustamisella turvataan valtakunnallisten suojeluohjelmien alueiden, METSO-ohjelman puitteissa valtiolle hankittujen alueiden ja eräiden muiden luonnonsuojelutarkoituksiin osoitettujen alueiden luonnonarvojen säilyminen.

Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla alueilla asetuksella toimeenpannaan alueiden suojelutavoitteita vastaava suojelu luonto- ja lintudirektiivin edellyttämällä tavalla. Luontodirektiivin mukaisten luontotyyppien ja niille ominaisten lajiston kannalta SCI- ja SAC-alueet ovat tärkeitä metsä-, suo-, kosteikko-, saaristo- ja meriluonnon suojelemiseksi. Liitteen I mukaisten luontotyyppien ja niille ominaisten lajiston kannalta alueet ovat tärkeitä mm. boreaalisten luonnonmetsien, boreaalisten lehtojen, keidassoiden, puustoisten soiden, vaihettumissoiden ja rantasoiden, humuspitoisten järvien ja lampien, kasvipeitteisten silikaattikallioiden, kosteiden suurruohoniittyjen, hakamaiden ja kaskilaitumien, rannikon laguunien, merenrantaniittyjen, riuttojen sekä ulkosaariston luotojen ja saarten suojelulle. Lintudirektiivin mukaisesti perustettaviin SPA-alueisiin sisältyy mm. lintujen suojelulle tärkeitä kosteikkoalueita, levähdysalueita, pesimäluotoja ja muita tärkeitä pesimäalueita, joilla keskitytään kullekin alueelle ominaisten linnuston elinolosuhteiden turvaamiseen. Natura 2000 -alueiden suojelutavoitteina olevat luontotyypit ja lajit ilmenevät tarkemmin Natura 2000 -tietomakkeista.

Uudenmaan maakunta kuuluu Uusimaa ja Varsinais-Suomi -nimisiin eliömaakuntiin. Suomen metsäkasvillisuusvyöhykkeissä alue kuuluu eteläboreaaliseen ja hemiboreaaliseen vyöhykkeeseen. Uudenmaan eteläisin ja lounaisin osa kuuluu hemiboreaaliseen kasvillisuusvyöhykkeeseen. Koko alueelle on ominaista eteläisen lajiston runsaus ja lajirikkaus.

Erityisesti hemiborealisella vyöhykkeellä ja rannikolla esiintyy luontotyyppisiä lajeja, joiden säilyminen vaatii esimerkiksi viiden tai kymmenen vuoden välein toteutettavaa hoitoa. Toistuvaa hoitoa tarvitsevat esimerkiksi osa lehdoista, kalkkikallioista tai rantaluontotyyppistä. Jatkuvaa hoitoa puolestaan vaativat perinneluontotyypit, joita hoidetaan vuosittaisella laiduntamisella tai niittämällä.

Perustettavista luonnonsuojelualueista laajoja metsäluonnon suojelualueita ovat Rörstrandin vanhan metsän, Kummelbergenin, Metsäkulman ja Finnträskin vanhojen metsien luonnonsuojelualueet. Ne muodostuvat lajistoltaan ja rakenteeltaan edustavista vanhan metsän alueista, joista Rörstrandin vanhaan metsään kuuluu jo aiemmin perustettua vanhojen metsien luonnonsuojelualuetta. Nämä alueet ovat erittäin merkittäviä luontodirektiivin liitteen I ensisijaisesti suojeltavan luontotyypin boreaaliset luonnonmetsät (9010) suojelun kannalta. Metsiä täydentävät lisäksi erilaiset puustoiset suot (91D0) ja boreaaliset lehdot (9050). Kummelbergenin kallioalueella esiintyy myös kasvipeitteisiä silikaattikallioita (8220). Lajistoltaan nämä metsäiset luonnonsuojelualueet ovat erittäin monipuolisia ja edustavia vanhan metsän alueita, jotka tarjoavat elinympäristön useille vaateliaille kääpä-, sammal- ja jäkälälajeille. Alueet ovat tärkeitä myös esimerkiksi liito-oravalle, pohjantikalle ja metsolle.

Muina tärkeinä metsäluonnon suojelualueina voidaan mainita Lakimäen metsän, Hannun aarnion, Usmin ja Bjursin luonnonsuojelualueet. Niillä esiintyy muun muassa luontodirektiivin luontotyyppisiä boreaaliset luonnonmetsät, puustoiset suot (91D0) ja boreaaliset lehdot (9050). Usmin ja Hannun aarnion luonnonsuojelualueilla esiintyy lisäksi humuspitoisia järviä ja lampia (3160). Lakimäen metsä on puolestaan arvokas metsäkalliokokonaisuus, jolla korostuu kallioiden arvokas kasvi- ja perhoslajisto.

Medvastön ja Stormossenin luonnonsuojelualue on esimerkki merenrannikolla sijaitsevasta laajasta ja erityisen monipuolisesta alueesta, jolla esiintyy useita edustavia luontotyyppisiä. Soiden, vanhojen metsien ja lehtojen lisäksi Medvastön alueella korostuvat edustavat hoidon piirissä olevat perinnebiotoopit, kuten merenrantaniitty (1630) ja hakamaat.

Edelleen esimerkki monipuolisista luonnonsuojelualueista on Lohjanjärven alueiden luonnonsuojelualue, joka on merkittävä etenkin lehtojen, kalkkivaikutteisten kallioiden (8210) ja perinnebiotooppien suojelun kannalta. Myös Vestran vanhojen metsien, soiden ja lehtojen luonnonsuojelualue on luonnoltaan erittäin monipuolinen. Se muodostuu useasta osa-alueesta ja täydentää alueelle jo perustettujen yksityisten luonnonsuojelualueiden kanssa tämän pääkaupunkiseudun virkistyskäytön kannalta merkittävän Natura 2000 -alueen suojelun.

Suoluonnon suojelun kannalta merkittäviä alueita ovat Inkoon Stormossenin, Boxin soiden, Lampisuon, Keihässuon, Klaukkalan Isosuon, Kivilamminsuon ja Pitkästenjärvien, Petkelsuon, Kurkisuon ja Kotolammen ja Isosuon luonnonsuojelualueet. Niillä esiintyy vähäravinteisten ja karujen keidassoiden (7110) ohella puustoisia soita. Osalla alueista esiintyy myös pienvesiä, jotka edustavat luontodirektiivin luontotyyppiä humuspitoiset järvet ja lammet (3160). Vaihettumis- ja rantasoiat (7140) sekä Fennoskandian metsäluhtia (9080) esiintyy puolestaan Långån kosteikon luonnonsuojelualueella. Stormossenin aarnialue Hankoniemellä on sijainniltaan Suomen eteläisin ja siihen nähden poikkeuksellisen laaja, mosaiikkimainen suokokonaisuus.

Alueella esiintyy harvinaista ja uhanalaista lintu-, perhos-, putkilokasvi- ja sammalla- jistoa. Suon kasvistoon kuuluu kasvupaikkasidonnaista, vaateliasta ja rehevää, letto- maista elinympäristöä edellyttävää lajistoa. Perustettavien luonnonsuojelualueiden suot ovat pääsääntöisesti säilyneet ydinosiiltaan ojitamattomina, ja ovat erittäin tär- keitä uusimaalaisen suolajiston ja -linnuston elinympäristöjä.

Saltfjärdenin, Tåktominlahden ja Svanvikenin, Ahvenkoskenlahden sekä Låppträsketi- nin luonnonsuojelualueet ovat merkittäviä lintuvesiä. Näistä Låppträsket kuuluu myös Ramsar-alueiden eli kansainvälisesti merkittävien kosteikkojen verkostoon. Lintuve- det ovat tärkeitä muuttavien sorsalintujen, joutsenten, hanhien ja kahlaajien leväh- dys- ja ruokailualueita sekä pesimäalueita. Useat näistä lintulajeista on luokiteltu uhanalaisiksi tai ne ovat sellaisia EU:n lintudirektiivin lajeja, joiden levähdys- ja pe- simäalueiden suojelussa Suomella on erityisen merkittävä vastuu. Maakunnan lintu- vesillä esiintyy luontotyypeistä mm. kosteaa suurruohokasvillisuutta (6430), vaihet- tumis- ja rantasoita, rannikon laguuneja (1150), luontaisesti runsasravinteisia järviä (3150) ja jokisuistoa (1130). Saltfjärdenin, Tåktominlahden ja Svanvikenin alueilla on myös merkittäviä merenrantaniittyjä (1630) ja kosteita suurruohoniittyjä, joiden luontoarvojen säilyttämisessä korostuu niiden hoito laiduntamalla. Tåktominlahdella tavataan lisäksi luontotyyppiä rannikon laguunit (1150).

Perustettavissa luonnonsuojelualueissa on myös laajoja merellisiä luonnonsuojelu- alueita, jotka edustavat Uudellemaalle tärkeää ulkosaariston luontoa. Pernajan saariston, Söderskårin ja Långörenin saariston sekä Segelskårin ulkoluotojen luonnonsuo- jelualueilla ylläpidetään laajaa vedenalaisen meriluonnon kirjoa, johon kuuluu sekä avomeren että ulko-, väli- ja sisåsaariston elinympäristöjä ja lajeja. Näihin alueisiin sisåltyy erittäin merkittäviä lintujen pesimä- ja levähdysalueita, harmaaahylkeen suo- jelun kannalta tärkeitä alueita sekä vedenalaisen luonnon kannalta arvokkaita ja edustavia luontotyyppiä ja elinympäristöjä. Useat alueilla levähtävistä ja pesivistä lintulajeista on luokiteltu uhanalaisiksi tai ne ovat sellaisia EU:n lintudirektiivin la- jeja, joiden levähdys- ja pesimäalueiden suojelussa Suomella on erityisen merkittävä vastuu. Nämä alueet täydentävät yhdessä muiden merellisten suojelualueiden, muun muassa Tammisaaren saariston kansallispuiston sekä perustettavan Porkkalan luon- nonsuojelualueen kanssa Uudellamaalla ja koko Suomenlahdella olevaa merellisten eliöyhteisöjen ja saaristolinnuston suojelua ja luonnonsuojelualueiden verkostoa.

Pernajan saariston luonnonsuojelualueeseen sisåltyy sekä avomerta ja ulkosaaristoa että rannikon läheisyydesså olevia vesialueita ja saaria. Saarilla esiintyy luontodirek- tiivin luontotyyppiä harjusaarista (1610) ja borealisista luonnonmetsistä (9010) Itå- meren hiekkarantoihin (1640) sekä merenrantaniittyihin (1630) ja lehtoihin (9050). Keskeisiä direktiivin luontotyyppiä ovat myös ulkosaariston luodot ja saaret (1620) sekä riutat (1170). Gaddarnan alueen vedenalainen luonto on jokseenkin koskema- tonta ja tyyppillistä avomeren kalliopohjaa sinisimpukkayhteisöineen ja rihmalevi- neen. Lisåksi sen luodoilla lepålee säännöllisesti harmaaahylkeitå. Gåsören puoles- taan on myös veden alla edustava harjusaarialue, jonka matalimmat osat ovat seka- pohjaa, joka on tärkeå elinympäristö koko meren ravintoketjulle. Luonnonsuojelualu- eella esiintyy rihmalevä- ja rakkohauruyhteisöjä sekä kalliopohjilla sinisimpukkayh- teisöjä.

Segelskårin ulkoluotojen luonnonsuojelualue kytkeytyy kiinteåsti siihen rajautuvaan Tammisaaren saariston kansallispuistoon. Segelskårin luotoryhmällä on yksi läntisen

Suomenlahden merkittävistä riskiläyhdyskunnista. Alueella tavataan myös harmaahylkeitä. Luontodirektiivin luontotyytit vedenalaiset riutat ja ulkosaariston luodot ja saaret ovat alueella edustavia. Ulkosaariston riuttojen ja luotojen tärkeimpiä vedenalaisia eliöyhteisöjä ovat punalevä- ja sinisimpukkayhteisöt. Segelskärin ulkoluotojen luonnonsuojelualueella on vedenalaisia jyrkkäreunaisia riuttoja ja luotoja, joilla syvyys- ja virtausvaihtelut ovat voimakkaita. Niillä on huomattavan tiheitä sinisimpukkaesiintymiä ja punaleväyhteisöjä. Myös rakkohauruyhdyskunnat kukoistavat Segelskärin alueen matalassa vyöhykkeessä.

Söderskärin ja Långörenin luonnonsuojelualue on Suomenlahden ulkosaariston runsaslintuisimpia kohteita. Alue on liitetty myös kansainvälisesti merkittävien kosteikkojen eli Ramsar-alueiden verkostoon. Alue on tärkeä pitkäaikaisen saaristolintututkimuksen kohde. Se on lintujen muuttoaikaan Suomenlahden ulkosaaristovyöhykkeen merkittävimpiä vesilinnuston levähdys- ja ruokailualueita. Sillä esiintyy muun muassa luontotyyppiä riutat (1170), harjusaaret (1610) sekä ulkosaariston luodot ja saaret (1620). Långörenin saari on merkittävä, puuton harjusaari, jonka vedenalaisten osien luontotyytit koostuvat kallio- ja kivikkorantojen rakkohauru-, rihma- ja punaleväyhteisöistä, ulkosaaristossa harvinaisista uposkasvivaltaisista pohjista sekä sinisimpukkayhteisöistä.

Perustettavilla luonnonsuojelualueilla on myös kulttuurihistoriallisia arvoja. Näistä merkittävin on Söderskärin ja Långörenin luonnonsuojelualueen Söderskär, joka on yksi Suomenlahden parhaiten säilyneitä historiallisia majakka- ja luotsiyhdyskuntasaaaria rakennuksineen. Se on myös valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.

Kokonaisuutena nämä Uudenmaan maakunnan luonnonsuojelualueet yhdessä ympäristöministeriön asetuksella perustettavien luonnonsuojelualueiden ja valtioneuvoston asetuksella perustettavan Porkkalan luonnonsuojelualueen kanssa edustavat monipuolisesti Uudenmaan alueen luontoa. Luonnonsuojelualueiden perustaminen turvaa luonnon monimuotoisuutta vahvistamalla koko Uudenmaan suojelualueverkostoa sekä suojelemalla arvokkaita luontotyyppiä ja uhanalaisia eliölajeja alueella, jolla väestön tiheys ja kasvu sekä erilaiset maankäyttöpaineet luovat oman haasteensa luonnon monimuotoisuuden säilymiselle.

Perustettaviin luonnonsuojelualueisiin sisältyy merkittävässä määrin Uudenmaan Natura 2000 -verkostoon sisältyviä alueita. Perustettavista luonnonsuojelualueista kaikki neljää poikkeusta lukuun ottamatta kuuluvat Natura 2000 -verkostoon joko kokonaan tai osittain. Suuri osa luonnonsuojelualueista on Etelä-Suomen metsien monimuotoisuus - eli Metso-ohjelmassa valtion omitukseen hankittuja kohteita. METSO-ohjelman kohteet ovat ohjelman linjausten mukaisesti yleisimmin runsaslahopuustoisia kangasmetsiä. Joiltain osin ne edustavat muita luontotyyppiä kuten soita ja lehtoja. Perustettavien luonnonsuojelualueiden joukossa on myös useita vanhojen kansallisten suojeluohjelmien kohteita: lehtoja, vanhoja metsiä, soita ja lintuvesiä. Alueet täyttävät luonnonsuojelulain 10 §:n tarkoittamat yleiset edellytykset luonnonsuojelualueen perustamiseksi.

Tarkempi erittely suojelualueiden kohdentumisesta eri luonnonsuojeluohjelmiin ja Natura 2000 -verkostoon ilmenee muistion liitetaulukosta 1.

4 Rauhoitusmääräykset sekä hoidon ja käytön tavoitteet

4.1 Luonnonsuojelulain mukaiset rauhoitusmääräykset ja niiden poikkeukset

Valtioneuvoston asetuksella perustettavat alueet ovat lain 17 §:ssä tarkoitettuja muita luonnonsuojelualueita. Niillä tulisivat pääsääntöisesti voimaan luonnonsuojelulain 17 a §:n 1 momentista johtuen lain 13–15 §:ssä säädettyt rauhoitusmääräykset. Asetukseen otettaisiin luonnonsuojelulain 17 a §:ää koskeva viittaussäännös.

Luonnonsuojelulain 13 §:ssä säädetään luonnonsuojelualueilla kielletyistä toimista. Kiellettyä olisi: 1) rakennusten, rakennelmien tai teiden rakentaminen, 2) maa-ainesten, kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- tai kallioperän vahingoittaminen, 3) ojittaminen, 4) sienien, puiden, pensaiden tai muiden kasvien tai niiden osien ottaminen tai vahingoittaminen, 5) luonnonvaraisten selkärankaisten eläimien pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen sekä selkärangattomien eläimien pyydystäminen tai kerääminen, sekä 6) muutkin toimet, jotka vaikuttaisivat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan tai eliölajien säilymiseen.

Lain 14 §:ssä säädetään poikkeuksista 13 §:ssä kielletyistä toimista. Sallittua olisi Uudenmaan alueella soveltuvin osin: 1) alueen hoitoa, valvontaa, tutkimusta, yleisön opastamista, retkeilyä ja alueeseen tutustumista varten tarpeellisten rakennusten, rakennelmien ja polkujen rakentaminen, entistäminen ja kunnostaminen, 2) luonnonympäristöjen ja perinneluontotyyppien hoitaminen ja ennallistaminen sekä alueen luontaisen kehityksen palauttaminen, 3) alueen opastustoiminnan kannalta tarpeellisen tien rakentaminen, 4) marjojen ja hyötysienien poimiminen, 5) kalastuslain (379/2015) 7 §:ssä säädettyjen yleiskalastusoikeuksien mukainen kalastaminen, 6) poronhoitolain mukainen poronhoito, 7) alueella olevien teiden, sähkö- ja puhelinlinjojen sekä niihin liittyvien laitteiden käyttäminen ja kunnostaminen, 8) merenkulun turvalaitteiden, vesistön kulkuväylien kunnostaminen sekä vähäiset turvalaitteiden edellyttämät raivaukset sekä 9) kartoitus ja maanmittaustyöt. Lisäksi luonnonsuojelualueilla saataisiin tilanteen niin vaatiessa ryhtyä pelastuspalvelun, palontorjunnan, rajavalvonnan, eläintautien vastustamisen sekä eläinsuojelun edellyttämiin välttämättömiin toimenpiteisiin.

Yleiset vesialueet

Luonnonsuojelulain 17 a §:n 4 momentin mukaan yleisillä vesialueilla sijaitsevilla muilla luonnonsuojelualueilla sovelletaan kalastuslain 8 §:n 1 momentissa säädettyä. Kalastuslain 8 §:n 1 momentti mahdollistaa Suomen talousvyöhykkeellä ja yleisillä vesialueilla meressä vapaa-ajan kalastuksen jokaiselle kalastonhoitomaksun suorittaneelle sekä jokaiselle alle 18-vuotiaalle ja 65 vuotta täyttäneelle Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle. Lisäksi se mahdollistaa kaupallisen kalastuksen harjoittamisen Suomeen rekisteröidyillä kaupallisille kalastajille.

Yleisille vesialueille tällä asetuksella perustettavia luonnonsuojelualueita ei muodostettaisi kiinteistötoimituksessa suojelualuekiinteistöiksi, vaan niille tehtäisiin kiinteistörekisteriin käyttöoikeusmerkintä, ja niistä muodostettaisiin käyttöoikeusyksiköitä. Nämä alueet säilyisivät näin ollen yleisinä vesialueina luonnonsuojelualueen perustamisesta huolimatta. Luonnonsuojelulain esitöiden (HE 99/2009) mukaan yleisille ve-

sialueille perustettavilla luonnonsuojelualueilla ei lähtökohtaisesti ole tarpeen rajoittaa kalastusta. Näillä alueilla olisivat voimassa kalastuslain muutkin merialueilla olevia yleisiä vesialueita koskevat säännökset, kuitenkin ottaen huomioon luonnonsuojelualueiden perustamisasetuksessa säädetty liikkumista ja maihinnousua koskevat kiellot. Luonnonsuojelualan perustaminen ei näillä alueilla asettaisi estettä kalastuslain 8 §:n 3 momentin mukaiselle lohen tai taimenen pyyntipaikan vuokraamiselle. Yleisten vesialueiden rajat on merkitty kyseessä olevia luonnonsuojelualueita koskeviin liitekarttoihin.

4.2 Luvanvaraiset poikkeukset rauhoitusmääräyksistä

Lain 15 §:ään sisältyvät luvanvaraiset poikkeukset 13 §:n rauhoitusmääräyksistä. Metsähallitus voisi alueen haltijaviranomaisena kyseisen lainkohdan nojalla antamallaan luvalla sallia alueen perustamistarkoitusta vaarantamatta: 1) tutkimusta tai muuta tieteellistä tarkoitusta tai opetusta varten eläinten pyydystämisen tai tappamisen, sienien, kasvien tai niiden osien, eläinten pesien ja kivennäisnäytteiden keräämisen, 2) vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetussa laissa tarkoitettujen vieraslajien tai haitallisten vieraslajien sekä, jos laji on tullut liian runsaslukoiseksi tai käynyt muutoin vahingolliseksi, muidenkin kasvi- tai eläinlajin yksilöiden lukumäärän vähentämisen, 3) sellaisten pyyntiluvanvaraisten riistaeläinlajien yksilöiden, jotka suojelualan ulkopuolella aiheuttavat ilmeisen uhan ihmisen turvallisuudelle tai omaisuudelle aiheutuvasta merkittävästä taloudellisesta vahingosta, poistamisen, 4) alueelle kaatuneen riistaeläimen haltuun ottamiseen, 5) kalastamisen muutoinkin kuin kalastuslain 7 §:ssä tarkoitettulla tavalla, 6) poronhoitoon liittyvien rakennusten ja rakennelmien rakentamisen, 7) geologisen tutkimuksen ja malminetsinnän, 8) ilma-aluksella laskeutumisen, 9) muidenkin kuin 14 §:n 1 kohdassa tarkoitettujen rakennusten ja rakennelmien entisöinnin ja kunnostamisen.

Lisäksi Metsähallitus voisi suojelualan haltijaviranomaisena 15 §:n 2 momentin nojalla alueen suojelutarkoitusta vaarantamatta sallia hirvenajon metsästyksen yhteydessä.

Asetuksen valmistelun yhteydessä maakunnallisten ja paikallisten tahojen kanssa käydyissä keskusteluissa ovat nousseet esiin erityisesti metsästyksen liittyvät kysymykset. Metsähallitus on vuokrannut kyseisiä, luonnonsuojelualan perustamista varten valtiolle hankittuja alueita pääosin hirvieläinten metsästyksen, mutta vaihtelevasti myös pienriistan ja suurpetojen metsästyksen. Voimassa olevia vuokrasopimuksia olisi tarpeen tarkistaa vastaamaan luonnonsuojelualan koskevia säännöksiä. Asetukseen otettaisiin voimaantuloa koskevaan 5 §:ään siirtymäsäännös, jonka mukaan olemassa olevien sopimusten mukainen metsästys voisi jatkua rauhoitusmääräysten estämättä x.x.xxxx saakka. Tällä pyritään varaamaan riittävä aika metsästysvuokrasopimusten uusimiselle.

Lain 15 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti Metsähallitus voi sallia haitallisten vieraslajien yksilöiden vähentämisen. Siten valkohäntäkauriin, minkin, supikoiran ja muidenkin vieraslajien metsästyksen oikeuttavia vuokrasopimuksia voitaisiin alueilla jatkaa sen jälkeen, kun suojelualan haltijaviranomainen on tehnyt näiden lajien metsästyksen sallimista koskevan päätöksen.

Luvanvaraiset poikkeukset voivat lain 15 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti liittyä myös muunkin liian runsaslukaiseksi tai muutoin vahingolliseksi käyneen lajin yksilöiden vähentämiseen tai 3 kohdan mukaisesti suojelun ulkopuolella aiheutuvan turvallisuus- tai taloudellisen vahinkouhan torjumiseksi tarpeelliseen pyyntiluvanvaraisen riistaeläimen yksilöiden poistamiseen.

Niiden perustettavien luonnonsuojelun alueiden osalta, jotka eivät sijaitse yleisillä vesialueilla, vaatisi kalastuslain 7 §:n mukaisia yleiskalastusoikeuksia laajempi kalastus suojelun alueen haltijaviranomaisena toimivan Metsähallituksen luontopalvelujen antaman 15 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaisen poikkeuslupan. Poikkeuslupa voitaisiin lain edellytysten täytyessä myöntää määrääjäksi koskemaan tiettyä aluetta. Kun Metsähallituksen luontopalveluiden myöntämä poikkeuslupa olisi voimassa, voitaisiin kyseiselle alueelle myöntää Metsähallituksen eräpalvelujen tarjoamia kaupallisia ammattikalastuslupia, pyydyslupia ja vapalupia tai tehdä niitä koskevia kalastusvuokrasopimuksia siinä laajuudessa, kuin luontopalveluiden poikkeuslupa kalastuksen mahdollistaa.

Luonnonsuojelulaki tai tämä asetus eivät rajoittaisi sellaisen oikeuden käyttämistä, joka ennen rauhoitusmääräysten voimaantuloa perustettuna rasitteena, vuokraoikeutena tai muuna vastaavana oikeutena kohdistuu luonnonsuojelun alueeseen. Tällä tarkoitetaan muun muassa olemassa olevia tieoikeuksia, joiden käyttöä voitaisiin jatkaa myös luonnonsuojelun alueen perustamisen jälkeen.

Usmin ja Pernajan saariston luonnonsuojelun alueilla on vuokrattu alueita vapaa-ajan käyttöön määräaikaisella maanvuokrasopimuksella. Alueet ovat pieniä, ja niillä sijaitsee vuokralaisten omistuksessa olevia rakennuksia ja rakenteita. Luonnonsuojelun lain 71 §:n mukaisesti suojelun alueiden perustamisasetus ei rajoittaisi ennen rauhoitusmääräysten voimaantuloa syntyneen vuokraoikeuden käyttämistä. Metsähallitus voisi lain 15 §:n 1 momentin 9 kohdan nojalla sallia rakennusten kunnostamistoimenpiteitä, mutta uusien rakennusten rakentaminen ei olisi mahdollista. Näiden vuokrasopimusten uusimisille ei olisi luonnonsuojelun alueiden perustamisen jälkeen rauhoitusmääräysten puitteissa edellytyksiä.

Söderskärin ja Långörenin luonnonsuojelun alueella sijaitsevalla Söderskärin saarella on sekä yksityisomistuksessa olevia että liiketoimintaan vuokrattuja rakennuksia. Saarella sijaitseva majakka on yksityisomistuksessa ja muut rakennukset Metsähallituksen hallinnassa. Söderskärin olemassa olevat rakennukset edustavat saaristolaiskulttuuria ja edistävät saaristoluontoon tutustumista, minkä vuoksi niiden kunnossapidon voidaan katsoa palvelevan luonnonsuojelun alueen perustamistarkoitusta. Niiden entistäminen ja kunnostaminen olisi luonnonsuojelun alueen perustamisen jälkeen mahdollista Metsähallituksen luvalla luonnonsuojelun lain 15 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaisesti.

Söderskärin Luotsisaarella sijaitsee rakennus, jossa toimii linnustotutkimuksen ja -seurannan tukikohtana käytettävä lintuasema. Lintuaseman toiminta voisi luonnonsuojelun alueen perustamisen jälkeen jatkua, sillä sen voidaan katsoa palvelevan alueen perustamistarkoitusta linnustonsuojelullisesta näkökulmasta. Sen entistäminen ja kunnostaminen olisi luonnonsuojelun alueen perustamisen jälkeen mahdollista Metsähallituksen luvalla luonnonsuojelun lain 15 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaisesti.

Söderskärin ja Långörenin luonnonsuojelualueella Pirttisaarella on lisäksi vuokrattu joidenkin virkistyskäyttöön liittyvien rakenteiden käyttöoikeus. Rakenteiden ylläpidon voidaan katsoa palvelevan yleistä virkistyskäyttöä, minkä vuoksi niiden kunnostaminen olisi mahdollista Metsähallituksen luvalla luonnonsuojelulain 15 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaisesti.

Tammisaaren rannikon luonnonsuojelualueen osana olevan Skåldön maisema-alueen olennaisia piirteitä ovat laidunalueet ja viljelyssä olevat pellot, joiden viljely- ja laidunkäyttö on alueen kulttuuri- ja perinnemaiseman suojelutavoitteiden kannalta tärkeää. Lisäksi Tammisaaren saariston, Täktominlahden ja Svanvikenin, Saltfjärdenin, Medvastön ja Stormossenin, Pernajan saariston, Lohjanjärven alueiden sekä Vestran metsien, soiden ja lehtojen luonnonsuojelualueilla laidunnetaan luonnonhoidollisista syistä. Ehdotuksen mukaiset rauhoitusmääräykset eivät estäisi perinneluontotyypin hoito- ja ennallistamistoimenpiteitä eivätkä alueella olemassa olevien, maisema-alueen kannalta olennaisten peltojen viljelyä ja laiduntamista.

Perustettavilla suojelualueilla on sähköjohtoja ja käytössä olevia teitä. Luonnonsuojelulain 14 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaisesti luonnonsuojelualueella olevien teiden ja sähkölinjojen käyttäminen ja kunnostaminen on suojelualueella sallittua. Uusien teiden rakentaminen on kiellettyä. Olemassa olevia teitä sijaitsee muun muassa Usmin ja Boxin soiden luonnonsuojelualueilla.

4.3 Valtioneuvoston asetuksella säädettävät poikkeukset rauhoitusmääräyksiin

Valtioneuvoston asetuksella on muilla luonnonsuojelualueilla luonnonsuojelulain 17 a §:ssä säädettyin tietyin edellytyksin mahdollisuus säätää edellä kuvatuista rauhoitusmääräyksistä aluekohtaisia poikkeuksia, jotka voivat koskea metsästyksen sallimista, puolustusvoimien harjoitus- ja koulutustoimintaa, lentotoiminnan ja merenkulun turvalaitteiden sijoittamista ja kunnossapitoa sekä tien, johdon ja kaapelin rakentamista, ojan kaivamista, vesikulkuväylän ruoppaamista tai muun vastaavan toimenpiteen sallimista.

Metsästyksen osalta luonnonsuojelulain 17 a §:n 3 momentissa säädetään, että muissa kuin metsästyslain 8 §:n tarkoittamissa kunnissa sijaitsevalla muulla luonnonsuojelualueella on kiellettyä pyydystä, tappaa tai hätyyttää luonnonvaraisia selkärangkaisia eläimiä. Valtioneuvosto voi kyseisen momentin nojalla kuitenkin säätää metsästyksen sallimisesta muulla luonnonsuojelualueella, jos metsästys ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta tai aiheuta haittaa alueen muulle käytölle. Säännökset voivat olla ajallisesti tai alueellisesti rajoitettuja tai kohdistua tiettyyn eläinlajiin.

Tämän asetuksenantovaltuuden mukaista valtioneuvostolle kuuluvaa harkintavaltaa käytettäessä on syytä kiinnittää huomiota valtiosääntöoikeudelliseen vaatimukseen siitä, että pääsääntöisesti yksilön oikeuksista ja velvollisuuksista säädetään lain tasolla. Tästä poiketen asetuksenantovaltuuksia on kuitenkin pidetty eduskunnan perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä mahdollisina vähäisten poikkeusten säätämiseksi asetuksella, kun asetuksenantovaltuuteen liittyy sitä rajaavia ja ohjaavia säännöksiä.

Kyseistä lain 17 a §:n 3 momentin valtuussäännöstä koskeneessa perustuslakivaliokunnan lausunnossa (PeVL 17/2010 vp) todetaan, että kyseinen valtuussäännös on

voitu ottaa lakiin alueiden erilaisuudesta johtuvien paikallisten erityisolosuhteiden huomioon ottamiseksi. Samaa säännöstä koskevasta ympäristövaliokunnan mietinnöstä (YmVM 11/2010 vp) ilmenee, että metsästys on näillä alueilla kyseisen momentin ensimmäisestä virkkeestä johtuen pääsääntöisesti kiellettyä. Tapauskohtaisella harkinnalla on kuitenkin mahdollista säätää aluekohtaisia poikkeuksia, jotka voivat olla ajallisesti, alueellisesti tai lajikohtaisesti rajattuja.

4.4 Metsästystä koskevat asetuksella säädetty poikkeukset

Edellä esitetyn perusteella on metsästystä koskevien vähäisten, tapauskohtaisesti perusteltujen poikkeusten sallimista pidettävä valtioneuvoston harkintavallan puitteissa mahdollisena, mutta laissa olevaa pääsääntöä ei ole perustuslaki huomioon ottaen hyväksyttävää muuttaa asetuksilla käytännössä metsästyksen sallivaksi. Metsästyksen sallivat aluekohtaiset poikkeukset on myös rajattava siten, ettei niiden mukaisesta metsästyksestä aiheudu haittaa alueen muulle käytölle tai alueen perustamistarkoituksen vaarantumista.

Ympäristövaliokunnan mietinnössä (YmVM 11/2010 vp) todetaan eteläisen Suomen luonnonsuojelualueilla olevan pienialaisina ja asutuskeskusten läheisyydessä sijaitsevana useimmiten huomattavaa merkitystä ulkoilun ja virkistyskäytön kannalta, minkä seurauksena näillä alueilla on tarve säädellä metsästystä tarkemmin kuin Pohjois-Suomen vastaavilla alueilla. Metsästyksen sallittavuutta harkittaessa tulee mietinnön mukaan ottaa huomioon luonnonsuojelualan perustamistarkoituksessa mainitut luonnonarvot, jokamiehenoikeudet, virkistyskäytön määrä sekä suojelualan koko. Metsästyksen sallittavuutta lisäävinä tekijöinä nähdään puolestaan luonnonsuojelualan laajuus ja syrjäinen sijainti sekä pieni virkistyskäyttöpaine.

Uudenmaan maakunnan luonnonsuojelualan valmistelun alkuvaiheessa alueilla pidetyissä kuulemistilaisuuksissa sekä saaduissa lausunnoissa on korostunut metsästyksen merkitys tärkeänä luonnon virkistyskäyttömuotona sekä liikennevahinkojen, maa- ja metsätalousvahinkojen ja kalataloudelle aiheutuvien vahinkojen ehkäisijänä. Metsästettävistä lajeista esille nousivat erityisesti villisika, hirvieläimet ja pienpedot maa-alueilla sekä merilinnut ja harmaaahylkeet merialueilla.

Metsästys yleisillä vesialueilla

Luonnonsuojelualan valmistelun kuulemistilaisuuksissa ja lausunnoissa on tuotu esille se, että yleisellä vesialueella harjoitetulla metsästyslain (615/1993) 7 §:n mukaisella metsästyksellä on suuri merkitys niin kalastuselinkeinoon kuin saaristokulttuurin ja maata omistamattomien metsästäjien harrastusmahdollisuuksien ylläpitämisessä. Uudellemaalle perustettavista luonnonsuojelualueista Pernajan saariston luonnonsuojelualue, Segelskärin ulkoilualan luonnonsuojelualue sekä Söderskärin ja Långörenin saariston luonnonsuojelualue sijaitsevat pääosin yleisillä vesialueilla.

Nämä laajat vesialueet sijaitsevat kaukana muusta asutuksesta, eikä niillä ole syksyisin suurta virkistyskäyttöpainetta. Luonnonsuojelualan valmistelussa onkin katsottu, että näillä alueilla voitaisiin jäljempänä käsiteltävällä tavalla sallia metsästystä muita eteläisen Suomen alueita laajemmin, ottaen kuitenkin huo-

mioon se, että niiden sisältyminen Natura 2000 -verkostoon luontodirektiivin mukaisina erityisten suojelutoimien alueina ja lintudirektiivin mukaisina erityisinä suojelualueina asettaa metsästyksen sallimiselle omat rajoituksensa.

Luonnonsuojelualueilla sallittavaa metsästystä rajoittaisivat jäljempänä kohdassa 4.6 käsiteltävät joillekin luonnonsuojelualueille asetettavat mairinnousu- ja liikkumis-kiellot.

Villisian metsästys

Villisika on kuulemistilaisuuksista ja lausunnoista saatujen tietojen mukaan leviämässä itäiseltä Uudeltamaalta kohti läntistä osaa maakunnasta. Se aiheuttaa vahinkoja maa- ja metsätaloudelle sekä lisää afrikkalaisen sikaruton leviämishukkaa. Villisika on tulokaslaji, eikä se kuulu luonnonsuojelulain 15 §:n 1 momentin 2 kohdan soveltamisalaan niin, että luonnonsuojelualan hallinnasta vastaava viranomaisen voisi myöntää poikkeuksia vähentää sen yksilöiden lukumäärää. Villisian metsästyksen laaja salliminen Uudenmaan alueella on sen aiheuttamien uhkien torjumiseksi perusteltua.

Edellä mainittujen riskien hillitsemiseksi sallittaisiin villisian metsästys asetuksen 3 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan kaikilla Uudellemaalle valtioneuvoston asetuksella perustettavilla luonnonsuojelualueilla, lukuun ottamatta sellaiset alueet, joilla ei välittömästi ennen asetuksen antamista ole harjoitettu metsästystä.

Vaikka villisian metsästyksen laaja salliminen on edellä käsitelty perusteltua, tulee kaikessa metsästyksen sallimisessa huomioida lain esitöissä korostettu tarve turvata luonnonsuojelualan muun virkistyskäytön häiriöttömyys. Jotta alueiden virkistyskäytölle ja mahdolliselle linnustolle aiheutuisi villisian metsästyksen sallimisesta mahdollisimman vähän häiriötä, sallittaisiin villisian metsästys aikavälillä 1.11.–31.3.

Hirvenmetsästys

Uusimaa on muuhun maahan verrattuna tiheästi asuttua ja voimakkaasti liikennöityä aluetta, mikä korostaa hirvieläinkantojen säätelyn tarvetta muun muassa liikennevahinkojen ehkäisemiseksi. Toisaalta Uudenmaan luonnonsuojelualueilla on alueen tiheän asutuksen takia huomattavaa merkitystä muun virkistyskäytön kannalta.

Hirvenajo ja vieraslajina pidettävän valkohäntäkauriin metsästys voi jatkua lain 15 §:n edellytysten täytyessä millä tahansa luonnonsuojelualueella Metsähallituksen luvalla. Edellytysten täytyessä voidaan myös hirvenmetsästys sallia Metsähallituksen luvalla suojelualan ulkopuolelle kohdistuvien uhkien perusteella.

Edellä mainittujen luvanvaraisten metsästysmahdollisuuksien lisäksi esitetään hirvenmetsästys sallittavaksi 17 a §:n nojalla perustamisasetuksella liikenneviraston ennalta ehkäisemiseksi sellaisilla suojelualueilla, jotka sijaitsevat Liikenneviraston hirtionnettomuustilastoissa esiin nousseiden riskialttiiden teiden lähellä. Metsästyksen sallivan poikkeuksen valtuussäännös laissa edellyttää, ettei poikkeus aiheuta haittaa muulle käytölle. Näillä alueilla metsästys säädettäisiin sen vuoksi sallituksi 1.11 alkaen, jolloin muu virkistyskäyttö on vähäisempää kuin aiemmin syksyllä.

Hirvenmetsästys sallittaisiin edellä mainituilla perusteilla asetuksen 3 §:n 2 momentin 2 kohdassa luetelluilla 8 luonnonsuojelualueella 1.11.–31.12. Hirvenmetsästyksen asetuksella sallittujen alueiden pinta-ala olisi yhteensä noin 836 hehtaaria, ja ne kattaisivat noin 15 prosenttia Uudellemaalle valtioneuvoston asetuksella perustettavien suojelualueiden maapinta-alasta.

Minkin ja supikoiran metsästys

Minkki ja supikoira kuuluvat vieraslajeihin, joiden metsästäminen luonnonsuojelualueilla on mahdollista Metsähallituksen lain 15 §:n mukaisesti myöntämällä luvalla. Uudellemaalle perustettaviin luonnonsuojelualueisiin sisältyy kuitenkin joitain valtakunnallisesti niin tärkeitä linnustonsuojelukohteita, että minkin ja supikoiran metsästäminen niillä suoraan valtioneuvoston asetuksessa voidaan katsoa linnustonsuojelullisista syistä tarkoituksenmukaiseksi. Asetuksen 3 §:n 2 momentin 3 kohtaan sisällytettäisiin minkin ja supikoiran metsästyksen salliva säännös tärkeimmille linnustonsuojelukohteille.

Minkin ja supikoiran metsästys sallittaisiin asetuksella Ahvenkoskenlahden, Kotojärven ja Isosuon, Lämpträsketin, Medvastön ja Stormossenin, Saltfjärdenin sekä Täktominlahden ja Svanvikenin luonnonsuojelualueilla siltä osin kuin ne ovat linnuston kannalta merkittäviä alueita. Lisäksi asetuksella mahdollistettaisiin minkin ja supikoiran metsästys yleisillä vesialueilla sijaitsevilla saarilla ja luodoilla Pernajan saariston, Segelskärin ulkoluotojen sekä Söderskärin ja Långörenin saariston luonnonsuojelualueilla. Näitä rajoittaisivat kuitenkin asetuksen 4 §:n mukaiset liikkumis- ja mairinnousurajoitukset joillain linnuston kannalta tärkeillä alueilla.

Metsästäystä ei ole linnustonsuojelu ja alueiden muu virkistyskäyttö huomioiden tarkoituksenmukaista sallia ympärivuotisesti, vaan se rajattaisiin sallittavaksi lintujen pesimäajan ja vilkkaan muun virkistyskäytön ajan ulkopuolelle. Käytäntöjen yhtenäisyyden sekä asetuksen selvyys vuoksi minkin ja supikoiran metsästys sallittaisiin kaikilla edellä mainituilla alueilla alkaen 10.9., jolloin yleisille vesialueille jo aiemmin perustettujen luonnonsuojelualueiden metsästys on säädetty alkamaan, sekä päätymään 31.3., koska sen jälkeen metsästys voisi aiheuttaa häiriötä lintujen pesinnälle ja alueiden muulle virkistyskäytölle.

Harmaahylkeen metsästys

Ympäristövaliokunnan mietinnön (YmVM 11/2010 vp) mukaan niillä Natura 2000 -verkostoon sisältyvillä alueilla, joilla on tarkoitus suojella metsästyslain piiriin kuuluvien luontodirektiivin liitteen II lajien, muun muassa harmaahylkeen, elinympäristöjä, tulee myös itse lajin olla pääsääntöisesti rauhoitettu. Yleisille vesialueille perustettavien luonnonsuojelualueiden Natura 2000 -verkostoon valitsemisen perusteena on ollut muun muassa harmaahylje, ja niillä sijaitsee harmaahylkeen elämänsyklin kannalta tärkeitä karvanvaihto- ja poikimipaikkoja. Koska kyseessä ovat kuitenkin laajat yleisillä vesialueilla sijaitsevat alueet, eivät ne kauttaaltaan ole harmaahylkeen suojelun kannalta keskeisiä.

Nämä alueet ovat aiemmin olleet vapaan metsästyksen piirissä, ja niillä harjoitettavalla harmaahylkeen metsästyksellä on suuri merkitys kalastuselinkeino- ja saaristo-

kulttuurin säilyttämisen kannalta, joten niillä on perusteltua jatkossakin sallia harmaahylkeen metsästys siltä osin kuin ne eivät ole harmaahylkeen suojelulle erityisen merkityksellisiä. Merkityksellisyyden arvioinnissa on hyödynnetty Luonnonvarakuksen hyljepaikkatietokannasta saatuja tietoja.

Harmaahylkeen metsästys sallittaisiin asetuksen 3 §:n 2 momentin 4 kohdassa mainituilla Segelskärin ulkoluotojen luonnonsuojelun yleisillä vesialueilla sijaitsevilla osilla. Lisäksi se sallittaisiin Pernajan saariston luonnonsuojelun yleisiin vesialueisiin sisältyvillä osilla pois luettuna harmaahylkeiden suojelulle merkityksellinen Gaddarnan alue. Edelleen harmaahylkeen metsästys sallittaisiin Söderskärin ja Långörenin luonnonsuojelun yleisillä vesialueilla sijaitsevilla osilla pois luettuna harmaahylkeiden suojelulle merkityksellinen Ytterbådanin luoto.

Käytäntöjen yhtenäisyyden sekä asetuksen selvyuden vuoksi harmaahylkeen metsästys sallittaisiin edellä mainituilla alueilla alkaen 10.9., jolloin yleisille vesialueille jo aiemmin perustettujen luonnonsuojelun metsästys on säädetty alkamaan. Metsästys säädettäisiin päättämään voimassa olevan metsästyslainsäädännön mukaisesti 31.12. Harmaahylkeen kevätkaudella tapahtuvaa metsästystä ei näillä alueilla voitaisi sallia keväälle ajoittuvan linnuston pesinnän ja harmaahylkeen karvanvaihdon turvaamiseksi.

Edellä mainittujen poikkeusten lisäksi harmaahylkeen metsästys voidaan sallia muillakin suojelun yleisillä vesialueilla luonnonsuojelun 15 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisella Metsähallituksen luontopalvelujen myöntämällä poikkeusluvalla, mikäli harmaahylke suojelun ulkopuolella aiheuttaa ilmeisen uhan omaisuudelle aiheutuvasta merkittävästä taloudellisesta vahingosta.

Allin, haahkan, sinisorsan ja telkän metsästys

Yleisille vesialueille perustettavat luonnonsuojelun alueet ovat myös tärkeitä merilinnustuksen kannalta. Toisaalta ne sisältyvät kaikki Natura 2000 -verkostoon lintudirektiivin mukaisina erityisinä suojelun alueina ja niillä on tärkeitä lintujen pesimäalueita sekä muuтонаikaisia levähdysalueita. Valtioneuvoston Natura 2000 -verkoston Suomen ehdotuksen hyväksymisestä 20.8.1998 tekemän päätöksen mukaan linnuston suojelun alueilla ei ole suoranaisesti tarvetta rajoittaa lintujen metsästystä aiemmasta, sillä syksyinen vesilintujen metsästys tapahtuu pesimäajan ulkopuolella, ja koska metsästyslaililla voidaan rajoittaa ja ohjata metsästystä kestävästi. Päätöksessä kuitenkin todetaan, että tärkeimmillä muuтонаikaisilla levähdysalueilla on tarvetta turvata myöhään kokoontuvien lintujen häiriötön oleskelu ennen muuttoa.

Luonnonsuojelun alueiden perustamisasetuksella pyritään sovittamaan yhteen kestävä metsästyskäyttö ja suojelun turvaaminen yleisille vesialueille perustettavilla suojelun alueilla. Alueita ei ole tarkoituksenmukaista rajata kokonaan merilinnustuksen ulkopuolelle, mutta metsästystä on kuitenkin tarvetta rajoittaa tärkeillä lintujen pesimä- ja levähdyspaikoilla niin, että pesintä ja muuтонаikainen levähdysrauha eivät vaarannu. Alueiden merkityksellisyyden arvioinnissa on hyödynnetty Metsähallituksen Luontopalveluiden sekä Suomen ympäristökeskuksen tietoja alueiden linnustosta.

Allin, haahkan, sinisorsan ja telkän metsästys sallittaisiin asetuksen 3 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaisesti luonnonsuojelualueiden yleisillä vesialueilla sijaitsevilla osilla sekä niiden saarilla ja luodoilla Pernajan saariston luonnonsuojelualueella, Segelskärin ulkoluotojen luonnonsuojelualueella sekä Söderskärin ja Långörenin saariston luonnonsuojelualueella. Näitä rajoittaisivat kuitenkin asetuksen 4 §:n mukaiset ympärivuotiset liikkumis- ja maihinnousurajoitukset joillain linnuston kannalta tärkeillä alueilla.

Käytäntöjen yhtenäisyyden sekä asetuksen selvyiden vuoksi allin, haahkan, sinisorsan ja telkän metsästys sallittaisiin edellä mainituilla alueilla 10.9.–31.12., jolloin yleisille vesialueille jo aiemmin perustettujen luonnonsuojelualueiden metsästys on säädetty sallituksi.

4.5 Muita toimia koskevat asetuksella säädettävät poikkeukset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan 17 a §:n 5 momentin nojalla säätää mm. ojan kaivamisen, tien rakentamisen tai muun vastaavan toimenpiteen sekä puolustusvoimien harjoitustoiminnan sallimisesta alueella, jos toimenpiteet eivät vaaranna alueen perustamistarkoitusta.

Luonnonsuojelualueiden ympärillä olevien alueiden kuivatustarpeisiin liittyen saattaa useilla alueilla olla tarpeen johtaa vesiä myös suojelualueille tai niiden kautta. Sen vuoksi asetuksen 3 §:n 2 momentin 6 kohtaan sisällytettäisiin tätä varten olemassa olevien ojien välttämättömän ylläpidon ja kunnostamisen salliva säännös. Käytännössä tällaisten toimenpiteiden yksityiskohdista on aina tarpeen sopia alueen haltijaviranomaisen kanssa. Toimenpiteitä suunniteltaessa tulee lisäksi noudattaa, mitä luonnonsuojelulain 10 luvussa säädetään Natura 2000 -verkostoon liittyen.

Eräät asetuksella perustettavat luonnonsuojelualueet sijaitsevat rautatien tai maanteiden läheisyydessä, minkä vuoksi asetuksen 3 §:n 2 momentin 7 kohdassa sallittaisiin rautatien ja maanteiden käytön ja kunnossapidon sekä liikenneturvallisuuden kannalta välttämättömät toimet ratalaissa (110/2007) ja maantielaisissa (503/2005) tarkoitettuilla rautatien ja maantien suoja-alueilla.

Eräät perustettavista luonnonsuojelualueista sijoittuvat vesialueelle siten, että ne rajautuvat suoraan vesialueen rannalla oleviin tontteihin, joilla on tarve niiden olemassa olevien laiturien käytölle ja ylläpidolle. Koska luonnonsuojelualueen perustamisella ei ole tarkoitus tehdä näiden jo olemassa olevien laiturien käyttöä mahdottomaksi, sallittaisiin asetuksen 3 §:n 2 momentin 8 kohdassa niiden ylläpitoon liittyvät toimet tontin edustalla olevan luonnonsuojelualueen puolella Medvastön ja Stormossenin sekä Täktominlahden ja Svanvikenin luonnonsuojelualueilla.

Puolustusvoimilla on käyttöoikeus Stormossenin aarnialueen, Tammisaaren rannikon sekä Segelskärin ulkoluotojen luonnonsuojelualueisiin. Asetuksella sallittaisiin näille alueille puolustusvoimien harjoitus- ja koulutustoiminta 3 §:n 2 momentin 9 kohdassa. Nämä luonnonsuojelualueet käsittävien Natura 2000 -verkoston alueiden FI0100093 Stormossenin aarnialue sekä FI0100005 Tammisaaren ja Hangon saariston ja Pohjanpitäjänlahden merensuojelualue (Tammisaaren rannikon ja Segelskärin ulkoluotojen luonnonsuojelualueet) koskevissa Natura 2000 -tietokannan tietolomak-

keissa on maininnat siitä, että kyseisiä Natura 2000 -alueita käytetään puolustusvoimien harjoitus ja ampumatoimintaan sekä sotilaallisen rakentamiseen, sekä siitä, että alueilla on puolustusvoimien toimintaan liittyviä rakenteita ja laitteita.

Söderskärin ja Långörenin saariston luonnonsuojelun alueen Pirttisaarella sijaitsee tele- ja tietoliikennemasto, jonka toiminta on yleisen tarpeellista myös jatkossa, ja maston ylläpitoon liittyvät toimenpiteet sallittaisiin asetuksen 3 §:n 2 momentin 10 kohdassa.

Bromarvin luonnonsuojelun alueella sijaitsevalla Bergön saarella on käynnissä Luonnonvarakeskuksen ulkomaisten puulajien (*Abies veitchii*) koe, jonka loppuun saattaminen sallittaisiin asetuksen 3 §:n 2 momentin 11 kohdassa.

Asetuksen valmistelun yhteydessä käydyissä keskusteluissa on käynyt ilmi muun muassa tarve Luonnonvarakeskuksen ja ammattikorkeakoulu Novian toiminnassa luonnonsuojelun alueilla suoritettaville toimenpiteille. Luonnonsuojelun lain mukaisten rauhoitussäännösten puitteissa luontoon kajoamaton ja häiriötön tutkimus-, opetus- ja koulutustoiminta on luonnonsuojelun alueilla jatkossakin mahdollista.

4.6 Liikkumisen rajoittaminen

Luonnonsuojelun lain 18 §:n 2 momentin nojalla luonnonsuojelun alueella voidaan rajoittaa liikkumista joko perustamissäädökseen tai lain 20 §:n nojalla annettavaan järjestyssääntöön otettavalla määräyksellä, mikäli alueen eläimistön tai kasvillisuuden säilyminen sellaista vaatii.

Perustettavissa luonnonsuojelun alueissa on useita alueita, joille on linnuston taikka kasvillisuuden ja maaperän säilymiseksi tarvetta säätää liikkumis- ja maihinnousukielloja. Liikkumisrajoitus ei estä alueen hoidon ja tutkimuksen kannalta välttämättömien toimenpiteiden suorittamista alueilla. Näiden toimenpiteiden suorittamisessa tulee aina huomioida se, että alueen perustamistarkoitusta ei vaaranneta.

Läppträsketin luonnonsuojelun alueen liitekarttaan 25 merkityllä osalla kiellettäisiin liikkuminen linnustoon kohdistuvien häiriöiden ehkäisemiseksi 1.4.–31.7. ja vesialueella sulan veden aikaan (asetuksen 4 §:n 1 momentin 1 kohta). Läppträsket on Natura 2000 -verkostoon kuuluva erityinen suojelun alue, joka on merkittävä sekä monipuolisen vesi- ja kosteikkolinnuston pesimäalueena, että muutonaikaisena levähdys- ja ruokailun alueena.

Medvastön ja Stormossenin luonnonsuojelun alueen liitekarttaan 10 merkityille Smedjevikenille ja Norra Fladetille (asetuksen 4 §:n 1 momentin 2 kohta) ja Tåktominlahden ja Svanvikenin luonnonsuojelun alueen liitekarttaan 2 merkityille osalle (asetuksen 4 §:n 1 momentin 6 kohta) asetettaisiin samoista syistä sulan veden aikainen liikkumis- ja maihinnousukiello.

Myös yleisille vesialueille perustettavilla luonnonsuojelun alueilla on paikoin suurta merkitystä lintujen pesimäalueina, muutonaikaisina levähdysalueina sekä talvehtimisalueina, minkä seurauksena osalle niistä on tarve asettaa liikkumis- ja maihinnousurajoitus joko ympärivuotisesti tai lintujen pesimäajaksi.

Segelskärin ulkoluotojen luonnonsuojelualueen liitekarttaan 26a merkitylle Ropanlängdenin matalikkoalueelle (asetuksen 4 §:n 3 kohdan a alakohta) asetettaisiin linnustoon kohdistuvien häiriöiden ehkäisemiseksi ympärivuotinen liikkumis- ja mairinnousukielto. Ropanlängdenin matalikko ja karit ovat keväällä ja erityisesti syksyllä erittäin tärkeä levähdyspaikka muuttavalle allille, joka on vuoden 2015 uhanalaisuusarvioinnissa todettu silmälläpidettäväksi. Lisäksi alue on Suomen merkittävin lepäily- ja talvehtimisalue merisirrille, joka on todettu erittäin uhanalaiseksi. Karikot keräävät runsaasti myös vaarantuneeksi todettua haahkaa. Kielto on tarpeellinen lintujen levähdys- ja talvehtimisrauhan turvaamiseksi, ja sen takia se on asetettu ympärivuotisena.

Segelskärin ulkoluotojen luonnonsuojelualueella sijaitseville liitekarttoihin 26 ja 26a merkityille Klovaskärin saariryhmän kahdelle suurimmalle luodolle, Mygganille, Stenskärrille, Äggharunille, Segelskärin Lillandetille sekä Segelskärin Storlandetin eteläkärkeen (asetuksen 4 §:n 3 kohdan b alakohta) asetettaisiin alueen linnuston pesimäaikaisen rauhan turvaava liikkumis- ja mairinnousukielto 1.4.–31.7. Alueet ovat muuttavan ja pesivän merilinnuston kannalta tärkeää aluetta; niillä on tavattu muun muassa erittäin uhanalaista riskilää, tukkasotkaa ja karikukkoa sekä vaarantunutta haahkaa. Segelskär Storlandetin pohjoiskärki jätettäisiin liikkumis- ja mairinnousukiellon ulkopuolelle.

Söderskärin ja Långörenin saariston luonnonsuojelualueen liitekarttaan 20c merkitylle Långörenin saarelle ja sen lähialueelle (asetuksen 4 §:n 4 kohdan a alakohta) asetettaisiin ympärivuotinen liikkumis- ja mairinnousukielto. Saari on yhdessä sen länsipuolen matalikkoalueen kanssa koko SPA-alueen tärkein muutonaikainen levähdysalue, jolla levähtää suuria määriä muun muassa vaarantuneeksi todettua haahkaa, haapanaa ja isokoskeloa sekä erittäin uhanalaiseksi todettua karikukkoa, tukkakoskeloa ja riskilää. Långörenin harjusaari on paikoin jo pahasti kulunut, ja ympärivuotinen mairinnousukielto on tarpeellinen linnuston pesimä- ja levähtämisrauhan turvaamisen lisäksi saaren maaperän ja kasvillisuuden suojelemiseksi. Liikkuminen, mairinnousu ja ulkoilu on ollut Långörenin saarella ja kahdella sen eteläpuolisella luodolla harmaahylkeen ja syyskauteen sijoittuvaa vesilintujen metsästystä koskevaa myöhemmin lisättyä poikkeusta lukuun ottamatta kiellettyä jo 15.5.1970 annetun eräiden erityisten luonnonsuojelualueiden muodostamista koskevan asetuksen (339/1970) nojalla.

Söderskärin ja Långörenin saariston luonnonsuojelualueen Söderskärin saariston liitekarttaan 20a merkityille saarille ja luodoille (4 §:n 4 kohdan b alakohta) asetettaisiin alueen linnuston pesimäaikaisen rauhan turvaava liikkumis- ja mairinnousukielto 1.4.–31.7. Söderskärin Majakkasaarella ja Luotsisaarella liikkumisrajoitus ei koskisi merkittäviä reittejä eikä rakennusten välittömiä lähialueita. Vapaa liikkuminen olisi niillä kuitenkin mahdollista ainoastaan laiturien ja tärkeimpien rakennusten välisillä reiteillä ja rakennusten välittömässä läheisyydessä. Mairinnousu olisi kieltoaikana mahdollista ainoastaan laitureilta, eikä saarten muita mairinnousupaikkoja voisi kieltoaikana käyttää.

Söderskärin alue on merkittävä saaristolintutkimuksen kohde ja Suomenlahden ulkosaaristovyöhykkeen runsaslintuisimpia alueita. Runsaan pesimälinnuston lisäksi se on merkittävä muuttolintujen levähdysalue. Söderskärin saariston saarten runsaslu-

kuisimpia pesimälajeja ovat mm haahka, pilkkasiipi, monet kahlaajalajit sekä lokkilinnut. Lisäksi alueella levähtää alleja muuttoaikoina tuhansittain. Pesimäaikainen liikkumis- ja mairinnourajoitus on tarpeellinen linnuston pesimärauhan turvaamiseksi. Kyseessä olevat Söderskärin saariston saaret ja luodot ovat ennen asetuksen antamista olleet suojeltuja Söderskärin luonnonsuojelualue -nimisenä yksityisenä suojelualueena (YSA010027).

Söderskärin ja Långörenin saariston luonnonsuojelualueen liitekarttaan 20b merkityille alueen itäosassa sijaitseville Östra Hindsjärille, Västra Hindsjärille ja Låghälarnan saariryhmälle (4 §:n 4 kohdan b alakohta) asetettaisiin alueen linnuston pesimäaikaisen rauhan turvaava liikkumis- ja mairinnousukielto 1.4.–31.7. Näillä alueilla on monipuolinen pesimälinnusto erityisesti suurten tiira- ja harmaalokkikolonoiden osalta.

Lintujen pesimäaikaiset liikkumis- ja mairinnousukiellot ovat tarpeellisia monipuolisen linnuston ja erityisesti uhanalaistuneiden tai vaarantuneiden lajien elinympäristöjen sekä pesinnän onnistumisen turvaamiseksi. Pesimäaikainen rajoitus säädettäisiin kaikille edellä mainituille alueille yhteneväisesti 1.4.–31.7., joka vastaa Uudenmaan merialueelle jo perustetun Tammisaaren saariston kansallispuiston liikkumis- ja mairinnousukieltoja.

4.7 Alueiden hoidon ja käytön tavoitteet

Luonnonsuojelulain nojalla suojeltavien alueiden hoidon ja käytön keskeisin tavoite on alueiden säilyttäminen luonnontilaisina siten, että ekosysteemit kehittyvät luonnon omien prosessien mukaisesti ja ihmisen aiheuttamat häiriöt ovat mahdollisimman vähäisiä. Suurimmalla osalla Uudenmaan maakunnan luonnonsuojelualueista tämä on riittävä toimenpide suojeluarvojen turvaamiseksi.

Eräillä alueilla on kuitenkin tarpeen tehdä ennallistamistoimenpiteitä. Tällaisia tarpeita on mm. suoalueiden hydrologisten kokonaisuuksien kannalta merkityksellisissä ojitetuissa reunaosissa erityisesti tärkeimmillä lintuvesikohteilla. Näillä kohteilla voi olla tarvetta myös ehkäistä umpeenkasvua ja torjua aktiivisesti vieraslajeja.

Luontoarvojen turvaamisen lisäksi tavoitteena perustettavilla luonnonsuojelualueilla on luonto- ja kulttuuriarvot huomioivan virkistyskäytön mahdollistaminen. Alueilla on nähtävyydsarvoja, ne ovat luonnossa liikkumisen sekä luonnonhavainnoinnin, että luontomatkailun kohdealueita. Alueilla kehitetään myös kestävää luontomatkailua. Ennallistamisen ja luonnonhoidon sekä virkistyskäytön ja luontomatkailun tarpeita tarkastellaan tarkemmin alueita koskevissa hoidon ja käytön suunnitelmissa sekä yksityiskohtaisemmissa toimenpidesuunnitelmissa.

5 Ehdotuksen hallinnolliset ja taloudelliset vaikutukset

Kaikki nyt perustettavat luonnonsuojelualueet ovat valtion omistuksessa ja Metsähallituksen hallinnassa ja hoidossa, eikä suojelualueiden perustaminen aiheuta erityisiä hallinnollisia vaikutuksia. Suojelualueiden osalta toiminnallisena alueyksikkönä toimii Metsähallituksen Rannikon luontopalvelut.

Uusien luonnonsuojelualueiden perustaminen aiheuttaa sekä investointiluonteisia kustannuksia että vuotuisia hallinto- ja hoitokuluja. Edellisiä ovat muun muassa maanmittaustoimitusten, alueiden merkinnän ja luonnonsuojelullisten perusselvitysten aiheuttamat kustannukset, jotka olisivat arviolta noin 390 000 euroa. Vuotuisia kustannuksia aiheutuu muun muassa palvelurakenteiden hoidosta, opastuksesta sekä alueiden luonnon ja käytön seurannasta sekä valvonnasta. Näiden kulujen arvioidaan olevan noin 40 000 euroa vuodessa. Kulut katetaan valtiontalouden kehyspäättöksessä hyväksytyjen määrärahojen puitteissa.

Alueita koskevia metsästysvuokrasopimuksia koskevat muutokset asetusta vastaavaksi aiheuttavat Metsähallituksessa hallinnollisia toimenpiteitä, mitä varten asetukseen otettaisiin siirtymäaika asetuksen voimaan tullessa voimassa olevien sopimusten mukaisen metsästyksen jatkumisesta x.x.xxxx saakka.

6 Kuuleminen ja lausunnot

Valmistelun alkuvaiheessa on kuultu maakunnallisia ja paikallisia sidosryhmiä. Keskusteluja on käyty noin kolmessakymmenessä tilaisuudessa, joissa on kartoitettu muun muassa maakuntaliiton, kuntien, riistahallinnon, metsästyseurojen ja luonnonsuojelujärjestön näkemyksiä alueiden perustamisesta.

Asetusluonnoksesta antoivat lausuntonsa...

7 Olemassa olevien suojelualueiden säädösten lakkauttaminen

Eräiden aikaisemmin perustettujen luonnonsuojelualueiden kytkemiseksi osaksi laajempaa uutta suojelualuetta on tietyissä tilanteissa perusteltua lakkauttaa vanha säädös, jotta suojelualue muodostaisi yhtenäisen kokonaisuuden. Kyseiset alueet perustettaisiin tällä asetuksella tai ympäristöministeriön asetuksella uudelleen, jolloin niiden rauhoitusmääräykset tulisivat vastaamaan nykyisen luonnonsuojelulain järjestelmää.

Tällä asetuksella lakkautettaisiin 15.5.1970 eräiden erityisten luonnonsuojelualueiden muodostamisesta annetulla asetuksella (339/1970) Porvoon saaristoon perustettu luonnonsuojelualue kumoamalla kyseisen asetuksen 1 §:n 4 kohta. Alue tulisi osaksi tällä asetuksella perustettavaa Söderskärin ja Långörenin saariston luonnonsuojelualuetta.

Lisäksi tällä asetuksella lakkautettaisiin 17.3.1995 annetulla asetuksella (381/1995) perustettu Paippisten luonnonsuojelualue Sipoossa kumoamalla kyseinen asetus. Alue tulisi osaksi laajempaa tällä asetuksella perustettavaa Rörstrandin vanhan metsän luonnonsuojelualuetta.

Lisäksi tällä asetuksella lakkautettaisiin 11.10.1985 eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta soidensuojelualueiksi annetulla asetuksella (801/1985) perustettu Kiljavan lähteikkökorven alue Nurmijärvellä kumoamalla kyseisen asetuksen 1 §:n 42 kohta. Alue tulisi osaksi ympäristöministeriön asetuksella perustettavaa laajempaa Kiljavan luonnonsuojelualuetta.

Lisäksi tällä asetuksella lakkautettaisiin 27.5.1992 lehtojensuojelualueista annetulla asetuksella (503/1992) perustettu Kvarnbyn luonnonsuojelualue Siuntiossa kumoamalla kyseisen asetuksen 2 pykälän 1 momentin 9 kohta. Alue tulisi osaksi ympäristöministeriön asetuksella perustettavaa laajempaa Kvarnbyn luonnonsuojelualuetta.

8 Voimaantulo

Asetuksen ehdotetaan tulemaan voimaan x päivänä xkuuta 20xx.

Voimaantuloa koskevan 5 §:n 3 momenttiin sisältyy siirtymäsäännös, jonka nojalla nykyisten metsästysvuokrasopimusten mukainen metsästys voi alueilla jatkua xx.xx.20xx saakka.

LUONNONSUOJELUALUE

Taulukko 1. Valtioneuvoston asetuksella perustettavien luonnonsuojelualueiden pinta-alat ja sijoittuminen Natura 2000 -verkostoon ja kansallisiin suojeluohjelmiin tai -päätöksiin.

Nimi	Pinta-ala, ha	Maa, ha	Vesi, ha	Natura 2000 verkosto		Kansallinen suojeluohjelma- tai päätös	Natura 2000 pinta-ala, ha	Ohjelma tai METS O pinta-ala, ha	Muu pinta-ala, ha
				Tunnus	Tyyppi				
Stormossenin aarnialueen LSA	151,4	151,3	0,1	FI0100007 FI0100093	SAC-alue		92,7		56,6
Täktominlahden ja Svanvikenin LSA	153,5	49,0	104,5	FI0100005	SPA/SAC-alue	LVO010005	144,9	138,3	
Kurkisuon LSA	327,9	327,8	0,1				0,0		327,9
Petkelsuon LSA	283,4	283,4	0,0	FI0100053	SAC-alue	SSO010020	279,8	271,9	
Usmin LSA	271,2	265,1	6,0	FI0100051	SAC-alue	LHO010078	257,2	13,3	0,7
Bjursin LSA	334,6	270,7	64,0				0,0	334,6	
Inkoon Stormossenin LSA	110,0	109,9	0,1	FI0100018	SAC-alue	SSO010002	101,5	101,6	
Keihässuon LSA	129,4	129,4	0,0	FI0100049	SAC-alue		123,7		1,1
Finnträskin vanhojen metsien LSA	149,1	149,1	0,0	FI0100022	SAC-alue	AMO010335	145,6	106,9	
Medvastön ja Stormossenin LSA	447,6	364,8	82,8	FI0100024	SPA/SAC-alue	AMO010334 LHO010090 LHO010091 LHO010092 LVO010012 SSO010005	412,2	353,2	18,1
Saltfjärdenin LSA	135,8	129,6	6,2	FI0100025	SPA/SAC-alue	LVO010013	133,7	130,5	
Lakimäen metsän LSA	141,5	141,4	0,1	FI0100035	SAC-alue	AMO010338	49,4	91,5	23,7
Ahvenkoskenlahden LSA	186,3	92,2	94,1	FI0401001 FI0416005	SAC-alue SPA-alue	LVO010025	158,0	140,7	
Pernajan saariston LSA	1 239,7	46,0	1193,7	FI0100078	SPA/SAC-alue	RSO010003	1 239,7	75,6	
Kivilammisuon ja Pitkästenjärvien LSA	215,3	213,9	1,4	FI0100059	SAC-alue	SSO010022	212,4	156,8	
Kotojärven ja Isosuon LSA	349,6	343,6	6,0	FI0100058	SPA/SAC-alue	SSO010023	347,0	306,8	
Metsäkulman LSA	152,9	151,8	1,1	FI0100094	SAC-alue		148,8		
Klaukkalan Isosuon LSA	150,6	150,6	0,0	FI0100038	SAC-alue	SSO010007	145,8	128,9	
Lampisuon LSA	122,2	121,9	0,3	FI0100070	SAC-alue	SSO010025	118,0	118,1	
Söderskärin ja Långörenin saariston LSA	8 446,2	97,6	8 348,5	FI0100077	SPA/SAC-alue		8 390,9		55,2
Bromarvin saarten LSA	291,5	117,0	174,6				0,6		290,9
Lassilansuon LSA	110,3	70,3	40,0	FI0100029	SAC-alue	RSO010007	106,0	58,5	
Lohjanjärven alueiden LSA	195,6	192,4	3,1	FI0100036	SAC-alue	LHO010099	70,9	19,8	104,9

Nimi	Pinta-ala, ha	Maa, ha	Vesi, ha	Natura 2000 verkosto		Kansallinen suojeluohjelma- tai päätös	Natura 2000 pinta-ala, ha	Ohjelma tai METS O pinta-ala, ha	Muu pinta-ala, ha
				Tunnus	Tyyppi				
Långån kos-teikon LSA	105,0	104,8	0,2	FI0100055	SAC-alue		35,7	68,0	1,3
Läppträsketin LSA	206,1	70,7	135,4	FI0100011	SPA/SAC-alue	LVO010009	190,6	192,0	
Segelskärin ulkoluotojen LSA	6232,2	24,7	6207,5	FI0100005 FI0100107	SAC-alue SPA/SAC-alue		6228,1		
Tammisaaren rannikon LSA	130,7	101,2	29,5	FI0100005	SPA/SAC-alue	RSO010002	105,0	72,8	42,2
Boxin soiden LSA	114,3	114,3	0,0	FI0100068	SAC-alue	SSO010010 SSO010027	94,0	87,8	5,2
Kummelbergenin LSA	193,0	193,0	0,0	FI0100099	SAC-alue		161,9		17,5
Rörstrandin vanhan metsän LSA	343,4	343,4	0,0	FI0100069	SAC-alue	AMO000037 AMO010344	285,2	137,2	15,53
Hannun aarnion LSA	190,9	171,1	19,8				0,0	154,1	36,7
Vestran soiden, lehtojen ja vanhojen metsien LSA	135,9	135,9	0,0	FI0100064	SAC-alue	AMO010347 LHO010125 SSO010001 SSO010015	81,8	64,2	

Natura 2000 -verkoston, valtakunnallisten suojeluohjelmien tai METSO-ohjelman toteuttamiseksi valtiolle hankittujen alueiden lisäksi asetukseen sisältyy yllä olevan taulukon sarakkeessa ”muu pinta-ala” olevia alueita seuraavista syistä:

Stormossenin aarnialueen LSA	Luonnonsuojelualueeseen sisältyy 56,6 hehtaaria aluetta, joka ei sisälly Natura 2000 -verkostoon. Se on siirtynyt Metsähallituksen luontopalveluille puolustusvoimilta, ja Metsähallitus on varannut sen käytettäväksi suojelumetsänä. Alue yhdistää kahta erillistä Natura 2000 -alueen osa-alueita toisiinsa, ja kuuluu Natura 2000 -verkostossa olevan suon vesitaloudelliseen kokonaisuuteen.
Kurkisuon LSA	Kurkisuon alue on arvokas keidassuo, jolla on myös lettoa, tulvametsiä ja puustoista suota. Alue on osayleiskaavassa merkitty SL-varauksella. Perustettavan luonnonsuojelun eteläpuolella on yksityinen luonnonsuojelualue, jonka kanssa nyt perustettava alue muodostaa yhtenäisen kokonaisuuden.
Söderskärin ja Långörenin saariston LSA	Kaikki Natura 2000 -verkostoon kuuluvat osa luonnonsuojelun alueesta on siirtynyt Metsähallitukselle puolustusvoimilta. Metsähallitus on varannut ne käytettäväksi suojelumetsänä ja on siirretty luontopalveluiden hallintaan ja julkisten hallintotehtävien taseeseen suojelualueen perustamista varten.
Bromarvin saarten LSA	Alueet koostuvat Metsähallitukselle metsäntutkimuslaitokselta siirtyneistä sekä Vesihallitukselta siirtyneistä kruununluonteisista vanhoista maista. Lisäksi niihin sisältyy Metsähallituksen vanhaa suojelumetsää sekä Metsähallituksen kulttuuriperintökohde. Kaikki alueet on siirretty luontopalveluiden hallintaan ja julkisten hallintotehtävien taseeseen suojelualueen perustamista varten.
Lohjanjärven alueiden LSA	Alueet muodostuvat valtiolle hankituista kahdesta yksityisestä suojelualueesta, Metsähallituksen suojelumetsäksi varaamasta metsästä sekä Natura 2000 - ja rantojen suojeluohjelman toteuttamiseksi hankittujen alueiden kanssa samalla hankinnalla valtiolle saatua aluetta, jotka täydentävät arvokasta

	lehtokokonaisuutta. Kaikki alueet on siirretty luontopalveluiden hallintaan ja julkisten hallintotehtävien taseeseen suojelualueen perustamista varten.
Tammisaaren rannikon LSA	Alueet ovat tulleet Metsähallituksen hallintaan puolustusvoimilta sekä Opetushallitukselta kruununluontoisena valtion maana. Kaikki alueet on siirretty luontopalveluiden hallintaan ja julkisten hallintotehtävien taseeseen suojelualueen perustamista varten.
Hannun aarnion LSA	Alue muodostuu METSO-ohjelmassa valtiolle hankitusta alueesta sekä valtiolle hankitusta yksityisestä suojelualueesta Kvarnträskin luonnonsuojelualue.

Käytetyt lyhenteet:

AMO = vanhojen metsien suojeleohjelma

LSA = luonnonsuojelualue

LHO = lehtojensuojeluohjelma

LVO = lintuvesien suojeleohjelma

RSO = rantojensuojeluohjelma

SSO = soidensuojeluohjelma

METSO = Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma

SAC = Euroopan yhteisön erityisten suojeletoimien alue

SPA = Euroopan yhteisön erityinen suojelealue

LUONNONSUOJELU